

Handläggare
Mats Bothén
Tel: 08 508 260 13**Till**
Trafiknämnden
2016-12-08

Levande lokala centrum. Remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att som svar på remissen överlämna kontorets tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen.

Jonas Eliasson
FörvaltningschefTed Ell
Avdelningschef

Sammanfattning

I Stockholm stads budget för 2015 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta fram en stadsövergripande strategi för levande lokala centrum och trafiknämnden har av kommunstyrelsen remitterats förslag till sådana riktlinjer för besvarande senast den 16 januari 2017.

Det remitterade förslaget till riktlinjer redovisar ett antal strategier för lokala centrum utveckling utifrån olika centrumens storlek. Dock inkluderas inte den största centrumkategorin, dvs. centrum med en regional funktion.

Stadens mindre centrum utgör strategiskt viktiga platser både för invånarnas inköp men också som offentligt rum och social mötesplats, och det är i första hand i den senare funktionen som trafikkontoret, i egenskap av markförvaltare, är påtagligt engagerat. Kontoret välkomnar att ett samlat grepp tas för vägledning av hur

olika aktörer kan och bör verka, för att ta vara på och utveckla dessa platser.

Det remitterade förslaget skulle, enligt kontorets mening, tjäna på att i högre grad analysera de lokala centrumens förutsättningar i skenet av de externa handelsområdenas allt starkare position samt de olika förutsättningar som råder beroende på om rådigheten över centrumen ligger inom staden eller hos privata aktörer.

Remissen

I Stockholm stads budget för 2015 gavs kommunstyrelsen i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta fram en stadsövergripande strategi för levande lokala centrum.

Stadsledningskontoret har av denna anledning tagit fram en rapport kring levande lokala centrum samt en riktlinje för centrumutveckling. Rapporten är tänkt att utgöra underlag för stadens pågående arbete med revidering av översiktsplanen och ge stöd för framförallt stadsdelsnämndernas arbete med de lokala utvecklingsprogrammen. De undersökta centrumen delas in i tre kategorier efter funktion och storlek.

För kategorin *centrum för flera stadsdelar* är den föreslagna målbilden ”Mycket för många”. Dessa centrum bör fungera som en större samlingsplats för handel, kommersiell service samt grundläggande samhällsfunktioner. För denna centrumkategori är det särskilt viktigt att staden arbetar med att

- ställa rätt krav i utvecklingsprocessen,
- förstärka handels- och serviceutbudet,
- utveckla den sociala arenan,
- stärka orienterbarheten inom centrumen,
- öka tryggheten i centrumen,
- arbeta med att skapa identitet och delaktighet,
- utnyttja den socioekonomiska mångfalden.

Kategorin *lokala stadsdelscentrum* har den föreslagna målbilden ”Vår lokala stadskärna”. Denna centrumkategori bör fungera som en samlingsplats som levandegör hela stadsdelen genom att skapa förutsättningar för sociala möten och som kan tillfredsställa både boende och besökares vardagsbehov. För denna centrumkategori är det särskilt viktigt att staden arbetar med att

- driva utvecklingsprocessen tillsammans med lokala aktörer och medborgare,
- utveckla och förstärk den sociala arenan,
- tillfredsställa de boendes behov av daglig basservice,
- utnyttja stadskvaliteter för att stärka orienterbarheten,
- planera utifrån en mänsklig skala,
- arbeta med att skapa identitet och delaktighet,
- ta tillvara på kraften i lokalsamhället.

De *små lokala centrumen* har målbilden ”Plats för vardagsliv”. De bör vara en väl gestaltad och naturlig mötesplats där det sociala mötet är överordnat platsens kommersiella funktion.

Kompletterande utbud av både kommersiella verksamheter och service återfinns i större centrum. För denna centrumkategori är det särskilt viktigt att staden arbetar med att

- ta täten i utvecklingsprocessen,
- fokusera och förstärka möjligheterna till sociala möten,
- tillgodose de boendes vardagsbehov,
- förstärka den offentliga miljön och skapa plats för möten,
- arbeta med att skapa identitet och delaktighet.

Trafiknämnden har av kommunstyrelsen remitterats förslag till riktlinje för centrumutveckling. Remisstiden sträcker sig till den 16 januari 2017.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret möter i sin drift-, underhålls- och investeringsverksamhet en lång rad frågeställningar som går att koppla till frågor som rör lokala centrum. Kontoret välkomnar därför att ett samlat grepp tas för vägledning av hur olika aktörer kan och bör verka, för att ta vara på och utveckla dessa platser.

Stadens mindre centrum utgör strategiskt viktiga platser både för invånarnas inköp men också som offentligt rum/social mötesplats och det är i första hand i de senare funktionerna som trafikkontoret, i egenskap av markförvaltare, verkar. Centrum som upplevs som attraktiva och trygga kan bidra till att en hel stadsdel upplevs som attraktiv medan det motsatta förhållandet också gäller. För kontorets vidkommande görs av denna anledning betydande insatser i stadens olika mindre centrum. Städ- och renhållnings-insatser styrs utifrån de lokala behoven och omprövas i takt med att centrumen utvecklas

eller byter karaktär. På motsvarande sätt säkerställs en ändamålsenlig gatmöblering i form av bänkar, träd, skräpkorgar, cykelparkeringar mm genom såväl drift- som underhålls- och investeringsinsatser. I nära samverkan med stads-delsförvaltningar, centrumägare, intilliggande fastighetsägare och boende genomförs årligen också en rad trygghetsvandringar där eventuella brister och fel noteras för åtgärd av den som berörs.

Under innevarande år utgår kontoret från, genom stadsdelsförvaltningarnas arbete med lokala utvecklingsprogram, att de lokala centrumen sätts ytterligare i fokus utifrån dessa platsers roll som mötesplatser och kontoret ser fram mot att, utifrån de medel som kan ställas till förfogande, arbeta vidare med att vidareutveckla dessa viktiga platser.

Avslutningsvis vill kontoret framhålla att det remitterade förslaget skulle tjäna på att i högre grad analysera de lokala centrumens förutsättningar i skenet av de externa handelsområdenas allt starkare position samt de olika förutsättningar som råder beroende på om rådigheten över centrumen ligger inom staden eller hos privata aktörer.

Slut

Bilagor

1. Förslag till Riktlinjer för centrumutveckling (2016)